

Jedním z hlavních cílů systému ověřování a uznávání výsledků učení, který upravuje zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, je vytvořit podmínky umožňující každému zájemci získat na základě složení zkoušky relevantní doklad o kvalifikaci. Nezáleží přitom, zda byla získána neformálním vzděláváním, informálním učením, víceletou praxí nebo samostudiem. Podstatné a ověřované jsou „pouze“ získané kompetence bez ohledu na způsob jejich dosažení.

ověřování a uznávání výsledků učení

Zkoušky se konají před autorizovanými osobami, což jsou školy, vzdělávací instituce nebo podnikatelské subjekty..., jejichž zaměstnanci – autorizovaní zástupci - mají dostatečnou odbornou praxi v dané pracovní činnosti i zkušenosti s výukou a zkoušením dospělých.

Pro popis kompetencí, které jsou potřebné k jejich vykonávání, byla vytvořena Národní soustava kvalifikací – NSK. Každá profesní kvalifikace v NSK obsahuje popis kritérií a způsobů hodnocení, na jejichž základě je možné ověřit odborné způsobilosti zájemce o zkoušku. Ten, kdo zkoušku vykoná úspěšně, získá „osvědčení o získání profesní kvalifikace“, certifikát, který má stejně jako doklady z formálního vzdělávání platnost celostátně uznávané veřejné listiny.

Každý subjekt, který chce být autorizovanou osobou pro určitou profesní kvalifikaci, může o autorizaci požádat tzv. autorizující orgán. Podle zaměření profesní kvalifikace jím je věcně příslušné ministerstvo.

Autorizovanou osobou mohou být také vzdělávací instituce počátečního vzdělávání, které si tím rozšiřují okruh svého působení, zvyšují svoji prestiž i získávají nezanedbatelný další zdroj příjmů.

Zapojení do procesů ověřování a uznávání výsledků učení je určeno také institucím vzdělávání dospělých, které mohou rozšířit svoji nabídku o vzdělávací kurzy připravující zájemce na zkoušky z profesních kvalifikací.

Autorizovanými osobami mohou být i zaměstnavatelé, podnikatelé a firmy, které prostřednictvím realizace zkoušek z profesních kvalifikací mohou ověřovat či zvyšovat kvalifikaci svých zaměstnanců.

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz

Autorizovanou osobou je fyzická nebo právnická osoba, která získala oprávnění ověřovat dosažení odborné způsobilosti pro výkon určité pracovní činnosti podle standardu příslušné profesní kvalifikace. Při své činnosti se řídí pravidly danými zákonem č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Zkouška není formalita! Je zárukou odbornosti.

Chcete se stát autorizovanou osobou?

Autorizované osoby mají právo organizovat zkoušky z profesních kvalifikací a vystavovat jejich úspěšným absolventům osvědčení o získání příslušné profesní kvalifikace. Jde o fyzické nebo právnické osoby, které splňují požadavky zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a hodnoticích standardu dané profesní kvalifikace. Za tuto činnost mají právo inkasovat od žadatelů o zkoušku finanční úhradu odrážející náročnost přezkušování.

První podmínkou získání autorizace je podání žádosti na příslušné ministerstvo a zaplacení správního poplatku 1 500 Kč za každou profesní kvalifikaci. Formuláře žádostí jsou ke stažení na webových stránkách jednotlivých ministerstev a k jejich správnému vyplnění pomáhá jednotný informační systém. Pokud autorizovaná osoba splní všechny náležitosti dané zákonem a hodnoticím standardem příslušné profesní kvalifikace, je jí v režimu správního řízení vydáno rozhodnutí o udělení autorizace s platností na 5 let.

Všechny platné standardy profesních kvalifikací, pro které lze získat autorizaci, jsou zveřejněny na webových stránkách NSK. V sekci pro autorizované osoby je možné najít informace o tom, jak se stát autorizovanou osobou, absolvovat e-learningový kurz a seznámit se se všemi právy a povinnostmi vyplývajícími ze zákona.

Národní soustava kvalifikací obsahuje téměř 1 300 profesních kvalifikací a jejich počet dále roste. V České republice působí více než 1 000 autorizovaných osob (AOs), které jsou držiteli zhruba 4 000 autorizací (jedna AOs může být oprávněna zkoušet zájemce o různé profesní kvalifikace).

Nejvíce AOs spadá do gesce Ministerstva průmyslu a obchodu – 316, následují Ministerstvo školství – 223 a Ministerstvo vnitra se 206 AOs. NSK zatím registruje řadu profesních kvalifikací, které dosud nemají autorizovanou osobu a u nichž případní zájemci dosud nemohou absolvovat zkoušku. Staňte se proto autorizovanou osobou!

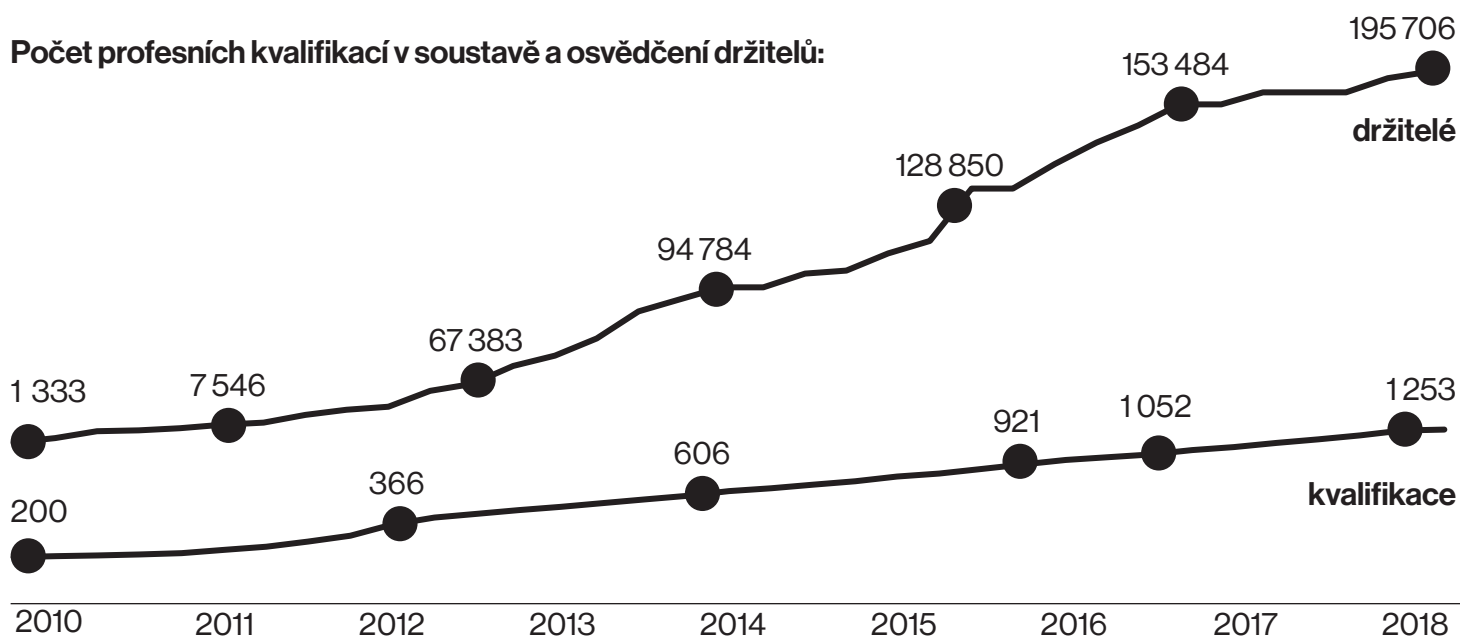
NSK je významnou součástí českého kvalifikačního systému od roku 2006. Stav vývoje a naplnění soustavy v druhém pololetí roku 2018 ukazují tabulky a grafy s vybranými výsledky.

Nejúspěšnější profesní kvalifikace:

Strážný	126 974
Sportovní masáž	11 779
Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky	5 765
Příprava teplých pokrmů	2 570
Topenář – montér kotlů na biomasu	2 150
Instalatér soustav s tepelnými čerpadly a mělkých geotermálních systémů	1 819
Asistent/ka, sekretář/ka	1 694
Průvodce cestovního ruchu	1 685
Příprava pokrmů studené kuchyně	1 541
Florista	1 471
Lektor dalšího vzdělávání	1 456
Personalista	1 377

stav zavedení NSK v roce 2018

Počet profesních kvalifikací v soustavě a osvědčení držitelů:

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz

NSK je celostátní registr kvalifikací

NSK je veřejně dostupný registr profesních kvalifikací a jejich kvalifikačních a hodnotících standardů. Součástí NSK je sada úrovní pro tyto kvalifikace, která obsahuje osm úrovní, porovnatelných s úrovněmi Evropského rámce kvalifikací. Úrovně kvalifikací jsou popsány deskriptory, které schválilo MŠMT.

vybrané charakteristiky NSK

NSK má jasný vztah k Evropskému rámci kvalifikací

Vláda České republiky schválila v červenci 2011 Národní přiřazovací zprávu, v níž jsou úrovně NSK přiřazeny k EQF. Profesní kvalifikace v NSK tak jsou porovnatelné s kvalifikacemi v dalších evropských státech.

Na zavádění a naplňování NSK se podílejí zástupci zaměstnavatelů

Naplňování NSK je nastaveno tak, aby standardy profesních kvalifikací vznikaly v sektorových radách, v nichž jsou zástupci zaměstnavatelů a další reprezentanti jednotlivých odvětví. Sektorové rady představují významnou platformu pro výměnu informací a názorů důležitých aktérů, kteří ovlivňují trh práce.

NSK podporuje celoživotní učení a rozvoj lidských zdrojů

Standardy kvalifikací jsou podkladem pro validaci kvalifikací. Uplatňují se i ve vzdělávání a mohou být východiskem pro rámcové vzdělávací programy pro střední odborné školy, školní vzdělávací programy, rekvalifikační programy i kurzy dalšího vzdělávání.

V NSK je zajištěna kvalita procesů i výstupů

Zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání stanovuje proces hodnocení dosažené odborné způsobilosti, pravidla udělování autorizace certifikačním orgánům a odpovědnost správních orgánů za jednotlivé procesy.

NSK je zavedena zákonem

Zákon je pojat tak, aby umožnil občanům ověřovat a stvrzovat jejich skutečné znalosti, dovednosti a kompetence, bez ohledu na to, zda je získali ve škole, v kurzu, v praxi nebo samostudiem. Podstatná není vzdělávací cesta, tedy délka či typ navštěvované školy, ověřované jsou „pouze“ kompetence bez ohledu na způsob jejich dosažení.

NSK umožňuje ověřování a potvrzování výsledků učení

NSK obsahuje soustavu standardů, podle nichž může probíhat ověřování a stvrzování odborných kompetencí. Zkouška probíhá před tzv. autorizovanou osobou. Osvědčení o získání profesní kvalifikace je celostátně platný certifikát.

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz

Na základě využití usnesení vlády č. 135/2013 Návrh na podporu využití NSK a zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, mohou ministerstva zjednodušit přípravu právních předpisů zaměřených na odborné způsobilosti a jiné kvalifikační požadavky v různých oborech, které resortně regulují. Často totiž stačí se v příslušném předpisu jen odvolat na zákon a na příslušnou profesní nebo úplnou profesní kvalifikaci v NSK.

propojení NSK a legislativy

Propojení s NSK je možné nalézt v těchto předpisech:

- Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, § 10d Osoba oprávněná provádět instalaci vybraných zařízení vyrábějících energii z obnovitelných zdrojů, odstavec 1 a 3.
- Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých zákonů, § 85 Odborná způsobilost pro poradenství v oblasti ochrany před škodlivými organismy a v oblasti bezpečného používání přípravků, odstavec 1c.
- Zákon č. 247/2014 Sb., poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, § 5 Podmínky pro poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, odstavec 5d.
- Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, § 6 Provozování pohřební služby, odstavec 2, § 10 Balzamace a konzervace, odstavec 2 a § 13 Provozování krematoria, odstavec 2.
- Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, § 21, odstavec 1f Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje dokladem nebo doklady o získání všech profesních kvalifikací tak, jak jsou pro odpovídající povolání stanoveny v Národní soustavě kvalifikací.
 - Příloha 2 živnosti vázané – na základě konkrétních profesních kvalifikací lze získat 9 živností,
 - Příloha 3 koncesované živnosti – na základě konkrétní profesní kvalifikace lze získat 4 živnosti.
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, § 45 Revize spalinové cesty, odstavec 1.
- Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, příloha č. 3 Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy, XVIII. Potápečské práce.

Na základě zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, akredituje MŠMT rekvalifikační programy, které jsou se systémem NSK propojeny. K propojení dochází na základě vyhlášky MŠMT č. 176/2009 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o akreditaci vzdělávacího programu, organizace vzdělávání v rekvalifikačním zařízení a způsob jeho ukončení.

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz

Zapojení do práce skupiny pro kvalifikační rámce v projektu OECD. Příprava systémového projektu Rozvoj Národní soustavy kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání.

2004

historie NSK

Ukončení projektu NSK1. Vyhodnocení modelu zapojování sektorových rad do procesů NSK.

2008

Schválení kvalifikačních úrovní v NSK, zpracování Metodiky naplňování NSK.

2010

Závazek členských států EU vytvořit systém uznávání do roku 2018 (Doporučení Rady EU ze dne 20. prosince 2012, o uznávání neformálního a informálního učení).

2012

Písemná deklarace vrcholných představitelů HK ČR a SPD ČR o zájmu a dlouhodobé spolupráci na systému NSK, včetně jeho kofinancování.

2014

Rozhodnutí MŠMT o způsobu zapojení zaměstnavatelů do aktualizace a rozvoje Národní soustavy kvalifikací.

2016

Aktivity projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV).

2018

2005 Schválení systémového projektu NSK1. Příprava zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

2006 Schválení zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

2007 Plná účinnost zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

2009 Zahájení projektu Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací.

2011 Vytvoření Národní přiřazovací zprávy a její následné schválení MŠMT a vládou České republiky.

2013 Usnesení vlády (č. 135/2013) Návrh na podporu NSK a zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

2015 Rozhodnutí vedení MŠMT o zajištění implementace zákona č. 179/2006 Sb. po skončení projektu NSK2.

2017 Schválení pojetí revize kurikulárních dokumentů zakotvující záměr propojit vzdělávací programy s NSK.

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz

Zahájení práce na přípravě projektu NSK1 ovlivnila řada faktorů, např. potřeba „objednávky“ pro odborné vzdělávání ze sféry výkonu práce, možnost provázání s pracemi na přípravě zákona o dalším vzdělávání, informace z vyspělého zahraničí (OECD, EK).

2004

historie NSK

Dosažení plné účinnosti zákona bylo významným stimulem zájmu o NSK na všech úrovních. Směrem k tvůrcům NSK významně vzrostl tlak požadující rychlé naplnění soustavy, s jejíž existencí byla spojena velká očekávání.

2007

Na základě trvajícího zájmu o pokračování naplňování i implementace NSK byl připraven národní projekt NSK2. Všechny jeho součásti byly opakovaně diskutovány a následně upravovány.

2009

Schválení zprávy mělo pozitivní ohlas v domácím i mezinárodním prostředí. Výsledky referenčního procesu byly vnímány v Evropě i v ČR jako východisko pro další jednání o potřebnosti jednotného národního rámce kvalifikací.

2011

I ve vztahu k mezinárodním závazkům ČR, jejichž splnění garantuje MŠMT, platí, že NSK splňuje řadu požadavků, které jsou v mezinárodním prostředí kladeny na obdobné systémy. Mezinárodní srovnatelnost NSK velmi dobře doplňuje to, že vyhovuje především požadavkům vyplývajícím z domácích potřeb klientů, zaměstnavatelů, vzdělavatelů a dalších subjektů na českém trhu práce.

2012

S ohledem na význam NSK a nezbytnost udržování její aktuálnosti, kvality a spolehlivosti se v roce 2015 uskutečnila řada jednání zástupců MŠMT a zástupců zastřešujících organizací zaměstnavatelů o zajištění pokračování implementace a dalšího rozvoje NSK po skončení projektového financování.

2015

Standardy kvalifikací jsou podkladem pro vzdělávání. Ovlivňují nejen rekvalifikační programy a kurzy dalšího vzdělávání, ale i vzdělávací programy pro počáteční vzdělávání. Význam NSK podtrhuje i schválený návrh pojetí revizí rámcových vzdělávacích programů pro všeobecné vzdělávání a střední odborné vzdělávání.

2017

2005 Schválení systémového projektu NSK1 předcházela široká diskuse. Výsledkem bylo konsenzuální rozhodnutí připravovat současně se zákonem i projekt zaměřený na jeho naplnění.

2006

K pojetí zákona i k návrhu jeho naplnění proběhla široká diskuse se všemi zainteresovanými stranami. Záměr byl opakovaně prezentován i při různých příležitostech. I díky tomu bylo v souvislosti se zákonem i s NSK (jako nové součásti českého kvalifikačního systému) dosaženo konsenzu.

2008

Projekt NSK1 byl původně pojat jako určitá „laboratoř“, která by měla navrhnout, vyzkoušet a připravit všechny základní procesy pro zajištění následného naplnění soustavy standardy kvalifikací. Pod tlakem rostoucího zájmu došlo v pojetí projektu k posunu těžiště směrem k tvorbě dílčích kvalifikací a k hledání prostoru pro uplatnění výraznějšího vlivu světa práce.

2010

Schválení dlouho diskutovaných návrhů kvalifikačních úrovní NSK (MŠMT) mělo mimořádný význam. Na úrovni strategie potvrdilo, že NSK není „pouze“ registr kvalifikací, ale má i charakter rámce kvalifikací. Umožnilo zapracovat kapitolu o úrovních kvalifikací do připravené komplexní Metodiky naplňování NSK.

2013

S aktualizovanou NSK, jež byla zpočátku vytvářena v projektech podporovaných EU, počítá nejen EU, ale i trh práce, počáteční vzdělávání, systém rekvalifikací, oblast uznávání výsledků učení i řada navazujících právních předpisů upravujících oblast kvalifikací.

2014

Hospodářská komora ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR vydaly v návaznosti na jednání s MŠMT stanovisko k „Návrhu zajištění implementace zákona č. 179/2006 Sb. v roce 2015“, kde deklarují připravenost k participaci na vícezdrojovém financování NSK.

2016

Po stažení připravované novely zákona č. 179/2006 Sb., jejíž součástí byla institucionalizace zapojení zaměstnavatelů, bylo rozhodnuto o modifikovaném způsobu zapojení zaměstnavatelů do aktualizace a rozvoje NSK formou zakázky.

2018

Mezi cíle projektu patří od roku 2017 hledání cest k provázání počátečního odborného vzdělávání s kvalifikační strukturou NSK. Část aktivit proto směřuje k podpoře využívání NSK tvůrci školních vzdělávacích programů. To by mělo pomoci zajistit žákům lepší uplatnitelnost na trhu práce.

**národní
soustava
kvalifikací**

www.narodnikvalifikace.cz